

POSLIJEDIPLOMSKI SPECIJALISTIČKI STUDIJ
VANJSKA POLITIKA I DIPLOMACIJA

VODIČ KROZ STUDIJ

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
FAKULTET POLITIČKIH ZNANOSTI
Lepušićeva 6, 10000 Zagreb

[https://www.fpzg.unizg.hr/studiji/poslijediplomski/specijalisticki_studiji/vanjska_politika_diplomacij
a](https://www.fpzg.unizg.hr/studiji/poslijediplomski/specijalisticki_studiji/vanjska_politika_diplomacija)

Tel: +385 1 46 42 020

Fax: +385 1 46 55 316

Voditeljica studija: Prof.dr.sc. Lidija Kos-Stanišić; e-mail: likos@fpzg.hr

Zamjenik voditeljice studija: Borna Zgurić, dipl.pol.; e-mail: borna.zguric@fpzg.hr

Trajanje studija: Dva semestra

Akademска godina: 2018./2019.

Akademski naziv koji se stječe završetkom studija: sveučilišni specijalist za vanjsku politiku i diplomaciju (univ.spec.pol.)

Broj ECTS bodova: 60

Broj polaznika: 15-50

Održavanje nastave: početak 1. semestra u listopadu 2018., 2. semestra u ožujku 2019. godine, nastava se održava petkom (17:00 -21:00) i subotom (9:00 -12:00 i 13:00 - 16:00) na Fakultetu političkih znanosti, Lepušićeva 6.

Cijena studija: 20.000 kn (10.000 kn po semestru)

1.VANJSKA POLITIKA I DIPLOMACIJA

1.1. Uvod

U novim okolnostima, koje karakterizira razvijeni trend globalizacije, kao i razni otpori toj globalizaciji, za svaku državu, ali i za druge subjekte međunarodnih političkih i ekonomskih odnosa, postavlja se pitanje: kako odgovoriti na nove izazove? Hrvatska je u tom smislu u specifičnoj situaciji, iz najmanje tri razloga: a) kao zemlja koja je međunarodno priznata prije 16 godina, ona još uvijek ima potrebu čvršće se pozicionirati kao subjekt u međunarodnim odnosima; b) s obzirom na nedavno iskustvo oružanih konfliktova u Jugoistočnoj Europi, Hrvatska ima specifično iskustvo, koje utječe na njenu sigurnosnu, vanjskopolitičku i diplomatsku strategiju, i c) kao zemlja koja je početkom 2008. postala nestalna članica Vijeća sigurnosti, te zemlja-kandidat za članstvo u EU i NATO, ona će nužno morati formulirati politiku o nizu globalnih pitanja, kao i pitanja u drugim regijama.

Zbog svega toga, Fakultet političkih znanosti organizira poslijediplomski specijalistički studij „Vanjska politika i diplomacija“. Izazov je koliko akademski, toliko i pragmatično-politički. Cilj ovoga studija je podizanje razine obrazovanja onih koji na bilo koji način - akademski, praktično-politički, analitički, diplomatski, kao novinari i javni djelatnici - dolaze u dodir s pitanjima globalizacije, hrvatske vanjske politike i diplomacije. Na jednoj strani, studij će omogućiti daljnju specijalizaciju tek svršenim studentima političkih znanosti i drugih srodnih disciplina, te će biti dobra priprema za daljnje studiranje, na doktorskoj razini. Na drugoj strani, onima koji nemaju akademske ambicije, ali u svom poslu trebaju specifična znanja o pojedinim pitanjima vanjske i globalne politike, on će omogućiti stjecanje takvih znanja.

Pristup kojeg razvijamo ovim studijem odgovara općoj orijentaciji Sveučilišta u Zagrebu - prema povezivanju akademskih institucija i drugih javnih institucija. Također, studij će biti otvoren i dostupan stranim studentima, koji u našu zemlju dolaze kao diplomati, novinari, politički, društveni i ekonomski analitičari. Očekujemo da će u interakciji između domaćih i stranih studenata, doći do korisne razmjene iskustava i znanja za obje strane u toj komunikaciji. Također, studij će biti dobra priprema onim domaćim studentima, koji žele nastaviti obrazovanje na drugim sveučilištima u Europskoj uniji, te će u tom smislu biti otvoren i poticati mobilnost studenata, istraživača i nastavnika.

Predloženi program, kao i predloženi nastavnici, odgovaraju takvom osnovnom cilju ovog studija. Program obuhvaća striktno akademske programe (teoriju međunarodnih odnosa, analizu vanjskih politika, itd.), kao i programe koji su prije svega utemeljeni na iskustvenom (diplomacija, komuniciranje, itd.). Tri kategorije nastavnika su uključeni u program: a) nastavnici odsjeka za međunarodnu politiku i diplomaciju na Fakultetu političkih znanosti, b) nastavnici s inozemnih sveučilišta (prije svega iz hrvatske akademske dijaspore) i c) nastavnici s praktičnim iskustvom u diplomaciji.

Predloženi program je u logičnoj vezi s ponuđenim programom za preddiplomske studije, te s ranije već izvođenim programima na diplomskoj razini. No, njegova je specifičnost u naglasku kojeg stavlja na globalizaciju i otpore globalizaciji, kao i na akademsko- pragmatičnom pristupu koji se predlaže.

Bogatstvo društvenog života i raznolikost oblika ponašanja država i drugih međunarodnih subjekata u globalnom suvremenom poretku zahtjeva i odgovarajući način proučavanja osnovnih tendencija međunarodnih kretanja i traženja daljnjih perspektiva takva djelovanja. Povezanost današnjih međunarodnih subjekata, uvjetovanost međunarodnih zbivanja i procesi koji postaju sastavni i relativno stalni dio ponašanja takvih aktera na međunarodnom planu otvaraju mogućnosti za redovitije praćenje i istraživanje međunarodnog života.

Pojačan razvoj interesa za međunarodne odnose na svim razinama posljedica je novih sadržaja i oblika suvremenoga vrlo razgranatoga međunarodnog djelovanja i sve veće povezanosti različitih nosilaca međunarodnih odnosa. Međunarodni uvjeti, odnosno razvoj međunarodne sredine, i procesi koji u njoj nastaju, postaju svakim danom još čvršće povezani s dalnjim kretanjima ne samo međunarodnih odnosa već i s unutrašnjim razvojem modernih država. U doba globalizacije svijet je postao još povezаниji i jedinstveniji tako da promatranje ponašanja međunarodnih aktera nužno zahtijeva veću pažnju iz pedagoških, teorijskih i posve praktičnih razloga.

U međunarodnoj zajednici kao velikoj sredini koja čini okvir i istodobno mjesto glavnih međunarodnih zbivanja protječu vrlo značajni procesi koji utječu na dinamiku međunarodnog političkog života i na ponašanje njegovih glavnih nosilaca. Dinamička i raznolika kretanja na širokom međunarodnom planu otvaraju mogućnosti velikog angažiranja brojnih subjekata međunarodne akcije, a sukobi društvenih snaga također imaju svoj izraz u sukobljavanju ili pokušaju usklađivanja različitih suprotnih društveno-političkih i ekonomskih koncepcija.

Evolucija međunarodnih organizacija dosegla je toliki stupanj da su i same međunarodne organizacije postale nosioci nekih novih trendova međunarodnog života.

1.2. Dosadašnja iskustva u provođenju ekvivalentnih ili sličnih programa

Na Fakultetu političkih znanosti od 1974. godine postoji Poslijediplomski studij „Međunarodni odnosi“ u dvogodišnjem trajanju kroz koji je do sada prošlo trinaest generacija od kojih je oko 200 polaznika steklo naziv magistra međunarodnih odnosa. Stvaranjem hrvatske države u okviru Ministarstva vanjskih poslova osnovana je Diplomatska akademija koja organizira kraće tečajeve za djelatnike MVP. No, Fakultet političkih znanosti ostaje jedina akademska institucija s dugotrajnim iskustvom obrazovanja iz područja međunarodnih odnosa na poslijediplomskoj razini. Ovaj program želi povezati pozitivna iskustva dosadašnjih programa izvedenih na FPZ s iskustvima iz Diplomatske akademije, kao i iskustvima kolega koji predaju međunarodne odnose na sveučilištima izvan Hrvatske. Povezivanje akademskog pristupa s iskustvenim je danas tendencija koja sve više dominira u nizu europskih država gdje se upravo kroz posebne programe studija međunarodnih odnosa i diplomacije stvaraju uvjeti za pripremu kadrova koji se mogu odmah uključiti u obavljanje odgovarajućih poslova.

1.3. Mogući partneri

Potencijalni partneri zainteresirani za izvođenje programa vanjske politike i diplomacije su: državna uprava (posebice Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija, Ministarstvo obrane, sigurnosne službe), javna i privatne televizije, javne i privatne radijske kuće, gospodarski subjekti, nacionalne i međunarodne političke i nevladine udruge, itd. Mogući i poželjni partneri su sveučilišta srednje i jugoistočne Europe s kojima možemo izvoditi regionalne zajedničke programe. Također, ulaskom Hrvatske u EU otvara se širok prostor za partnerstva sa sveučilištima iz Europske unije, kako na razini razmjene nastavnika i studenata, tako i na razini razvijanja zajedničkih istraživačkih projekata koji bi uključivali pomoć razvoju akademskih programa iz međunarodnih odnosa (naročito u okviru Marie Currie fonda, te ostalih programa financiranja visokog obrazovanja u EU).

1.4. Otvorenost studija prema pokretljivosti studenata

- Prelaskom na jednosemestralne predmete omogućujemo studentima da po preporuci European Conference of National Political Science Associations provedu jedan semestar na nekoj od institucija izvan matične zemlje. Nastava na poslijediplomskom specijalističkom studiju može se djelomice izvoditi

na engleskom ili nekom drugom stranom jeziku. Odluku o tome donosi Vijeće poslijediplomskog specijalističkog studija „Vanjska politika i diplomacija“.

- Korektnim vrednovanjem kolegija sustavom ECTS bodova omogućuje se prenošenje kredita predmet za predmet.

- Razumnom distribucijom između obveznih i izbornih kolegija omogućujemo našim studentima kako multidisciplinarno obrazovanje tako i prebacivanje na srodne studije u zemlji i Europi.

2. Opći dio

2.1. Naziv studija

Sveučilišni poslijediplomski specijalistički studij „Vanjska politika i diplomacija“

2.2. Nositelj studija

Fakultet političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu, Studij politologije, Odsjek za međunarodne odnose i sigurnosne studije.

2.3. Trajanje studija

Dva semestra

2.4. Uvjeti upisa na studij

Na studij se mogu upisati:

- pristupnici koji su završili sveučilišni dodiplomski četverogodišnji studij na Fakultetu političkih znanosti u Zagrebu, Sveučilište u Zagrebu
- pristupnici koji su završili sveučilišni diplomski studij na Fakultetu političkih znanosti, Sveučilište u Zagrebu
- pristupnici koji su završili sveučilišni dodiplomski ili diplomski studij na drugim fakultetima u Republici Hrvatskoj uz polaganje razlike temeljnih sadržaja
- pristupnici strani državljanji koji su završili sveučilišni diplomski studij u inozemstvu, a kojima je diploma nostrificirana prema zakonskim propisima Republike Hrvatske

Ako se na natječaj objavljen u javnim glasilima u Republici Hrvatskoj prijavi veći broj pristupnika od broja koji se upisuje, prednosti pri upisu imat će kandidati s boljim uspjehom u diplomskom odnosno preddiplomskom studiju.

2.5. Priznavanje ECTS bodova za doktorski studij

ECTS bodovi izbornih predmeta mogu se, sukladno odluci Vijeća doktorskog studija prznati studentima koji pohađaju Doktorski studij Fakulteta političkih znanosti.

2.6. Kompetencije koje se stječu završetkom Studija

Polaznici koji završe studij osposobljeni su za analitički rad praćenja vanjske politike i diplomacije; za analizu pojedinih vanjskih politika i njihovog utjecaja na međunarodni politički i ekonomski položaj suvremenih država. Oni se mogu zapošljavati u službama pri zakonodavnoj i izvršnoj vlasti, u državnoj upravi, diplomaciji, u regionalnim i međunarodnim institucijama i organizacijama, u pregovaračkim timovima, u nacionalnim i međunarodnim lobističkim organizacijama, u masovnim medijima kao specijalizirani analitičari politika pojedinih zemalja odnosno međunarodne politike, te u poduzećima koja posluju s inozemstvom ili imaju ambicije da prošire svoje poslove globalno. Također, mogu nastaviti studij na višoj, odnosno doktorskoj razini.

2.7. Akademski naziv koji se stječe završetkom Studija

Zvanje koje studenti stječu je sveučilišni specijalist(ic)a u polju politologije, grana međunarodni odnosi i nacionalna sigurnost.

3. Program

3.1. Nastavni plan i program PDS Vanjska politika i diplomacija

Studij se sastoji od četiri (4) obvezna i osam (8) izbornih kolegija podijeljenih u dva semestra. Koji izborni predmeti će se realizirati u pojedinom semestru ovisi o izboru studenata prilikom njihova upisa (minimalan broj prijavljenih za izvođenje kolegija je 5 studenata) Umjesto jednog izbornog kolegija što je ponuđen u nastavnom planu i programu Studija, polaznici mogu u svakom semestru odabrati neki kolegij s drugog poslijediplomskog specijalističkog studija na Fakultetu političkih znanosti ili na nekome drugome studiju na fakultetima društvenih i humanističkih znanosti. Obvezni kolegiji nose šest (6), a izborni četiri (4) ECTS boda. Tijekom studija svaki polaznik mora izraditi dva seminarska rada - po jedan u svakom semestru pri čemu se svaki pozitivno ocijenjeni rad boduje s četiri (4) ECTS boda.

Prvi semestar

Kolegiji	Nositelj	Broj sati	Broj ECTS bodova
Globalna politika	doc. dr. sc. Kristijan Kotarski, doc. dr. sc. Robert Mikac, doc. dr. sc. Boško Picula	30	6
Politika globalnih ekonomskih odnosa	Prof.dr.sc.Luka Brkić	30	6
Diplomatsko komuniciranje	Prof.dr.sc.S.Leinert-Novosel	20	4
Politika EU prema Latinskoj Americi i Kariba	Prof. dr. sc. Lidija Kos- Stanišić	20	4
Izborni kolegij s nekog drugog sveučilišnog poslijediplomskog specijalističkog studija			4
Seminarski rad iz jednog kolegija			4
Broj potrebnih ECTS bodova (6+6+4+4+4)			24

Drugi semestar

Kolegiji	Nositelji	Broj sati	Broj ECTS bodova
Svjetski diplomatski odnosi u prvoj polovici 20.st.	Doc. dr. sc. Petar Popović	30	6
Transatlantski odnosi	Prof.dr.sc.Vlatko Cvrtila	30	6

Vanjska politika SAD u novom svjetskom poretku	Doc. dr. sc. Đana Luša	20	4
Osnove diplomatskog i konzularnog prava	Prof.dr.sc.Maja Seršić Prof.dr.sc.Davorin Lapaš	20	4
Izborni kolegij s nekog drugog sveučilišnog poslijediplomskog specijalističkog studija			4
Seminarski rad iz jednog kolegija			4
Broj potrebnih ECTS bodova (6+6+4+4+4)			24

3.2. Način praćenja kvalitete i uspješnosti Studija

Kvalitetu i uspješnost studija vršit ćemo evaluacijom, studentskom ocjenom pomoću obrazaca i samoprocjenom temeljenom na Standardima i smjernicama za osiguranje kvalitete u Europskom prostoru visokog obrazovanja koje je usvojila Europska udruga za osiguravanje kvalitete u visokom obrazovanju.

Zakonitost, profesionalnu i akademsku etičnost te kvalitetu i uspješnost Studija nadziru voditelj i Vijeće poslijediplomskog specijalističkog studija, fakultetski Odbor za osiguranje kvalitete i Fakultetsko vijeće Fakulteta političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu. Predstavnike studenata biraju polaznici Studija većinom glasova nazočnih na prvom sastanku polaznika što ga saziva voditelj Studija odnosno njegov zamjenik. Vijeće studija sastaje se najmanje jedanput semestralno. Odluke se donose većinom glasova svih članova Vijeća.